Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

ИЮЛЬ 15
Суббота
1939 он
№ 160 (2800)
Сэн 10 мунгэ

БУРЯТ-МОНГОЛ УНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН.

SOCIALIIS MALAŻALAI ŞINE DEBŻELTE TEEŞE

Mynөөder „Praavdada" toli-gdohon, „Kolxoozuudta ob-eestvenne malazaliiji xygzyyl- tuşaa xemzeejabuulganuud xai" SSSR-ei Aradai Komis-arnuudai Soveedei ba KP(b)-ein Centraalьna Komi-edei togtool bolbol tusagaar xe intereestei baina. Ene xa-aa politiçeske ba azaxiin ugaa xe udxaşanartai dokymeent yn. Kolxoozuudai obşçeest-nne azaxiiji saaşadanь yrged-exe ba bexizyylxe tuxai, ma-ai socialiis xydөө azaxiin şu-aliin şuxala halbarinuudai ne-en—kolxoozno malazaliiji saa-danь debzyylxe tuxai xeleg-ene. Manai paartiiin Staalin-ka Centraalьna Komiteed ba oveed praviitelьstvo bolbol SSR-te malazalai probleemiin idxelgiiji xysed xangaxa geze, KP(b)-ein XVIII sjeezd deere bigdahan zorilgiiji amzaltatai-aar şildxelgede partiiina ba artiiina bişe manai byxii xy-elmerilegşediiji mobilizovaal-a.

1933 ondo kolxoozno malazal amar baigaa hem, mynөө tere adaa tiixiinxideel adli bişe. XVIII sjeezd deere, nyxer Staa-lin bolbol malazalai geegden-giiji teseze bolxogyi geze, by-xii paartiiin xalxaramziiji xan-duulhanaiь hyyleer, kolxoozno yiledberiiin ene halbaridanь ji-xenyyd ba serьjooznonuud xu-bilaltanuud boloo. Malai too tolgoin xorolgiiji gansa le bo-liuulagdaa bişe, xarin malai too-goi urgaltiiji xangagdaza şadag-daa. Kolxoozno malazalai feer-menyydeinь too jixete oloşoroo. Mynөө tedener xadaa 400 mian-gahaa ylyy bolood baina. Malai yylteriiji haizaruulxa jixe xydelmeri yngergegdeө. Eses-tee, gyrenei ugaa jixe tuhalam-zaar, kolxoozniguudai ynieegyi jabadalanь likvidiirovelegdee. Ene xadaa manai paartiiin ba soveed zasagai tomo ilaltanь myn.

Dereevnideşji, goorodtoşji aradzon bolbol kolxoozuudta obşçeestvenne azalai amzalta-nuudiiji reaalьnaar mederene. Tiixetei xamta, malazaliiji saa-şadanь xygzyylxiin tula kolxoo-zuudai tuilai jixe argabaidalnuu-danь, ilangajaa mynөө, xezee-neixiheeşji todorxoi boloo. Ede argabaidalnuud xadaa priroodo ba teexnikehee maak.imym şu-xala jyymiijinь abza şadaxa, zoo-texniçeske nauukiin byxii tul-laltanuudiiji xeregleze şadaxa, kolxoozuudai obşçeestvenne azaxiidanь baina.

Xeden olon kolxoozuud bolbol malazalai feermenyydgyi gy, ali ton zizexen feermenyydtei baihan, ene faakt xadaa manai yşөө xereglegdeegyi argabaidal tuxai xelene bişe aal? Zişeenь, Kirglizide, kolxoozuudai 45 proceentnь malazalai feerme-nyydgyi baihan, ene jabadalda hanaamaraar xandaza bolxo aal? Tadzikistaanda, kolxoozuu-dai 62 proceentnь malazalai feermegyi bainad. Voroonezsko oblastiiin kolxoozuudai xaxa-danь miil 8-10 ynieedtei feer-menyydtei baina. Ene jyyb ge-bel, ugaa jixe bajaliguud xa-daa miil xebtene, ton jixe te-zeelnyydiiji ygeze şadaxa kol-xoozno gazarnuud xysed xereg-legdenegyi geeşe.

„Kolxoozuudta obşçeestvenne malazaliiji xygzyylxe tuşaa xemzeejabuulganuud tuxai" SSSR-ei Sovnarkoomoi ba BKP(b)-ein CK-gei togtool bol-bol ene metiin yzegdelnyydei şaltagaanuudiiji eliryylne. Gy-rende miaxanai ujalgata tuşaal-giin mynөө baihan sisteemiin johoor, miaxatuşaalgiin xemzee-nyyd xadaa kolxoozno feerme-nyyddexi malainь too tolgoin zergeer ba ene too tolgoin ur-galtahaanь duldiidaza gargag-dadag baigaa. Tiime bolxoloo-roo, feermenyydtee too tolgoin urgaltatai tyryy kolxoozuud bolbol aşaggyi polozeenide, xarin busad kolxoozuud xadaa ylemze aşagtai polozeenide or-şodog baigaa.

Tiimehee, miaxatuşaalgiin mynөөnei sisteemiiji likvidiiro-velexe ba „Kolxoozuudta baigaa malnuudai too tolgoihoo bişe, xarin kolxoozuudai xereglelde baihan gazarai xemzeehee dul-diiduulza miaxatuşaalgiin xem-zeeji oloxo, miaxatuşaalgiin şi-ne sisteemeer helgexe şuxala boloo. Tiime sisteeme xadaa hain feermenyydtei ba feerme-nyyddexi malaigaa too tolgoiji zilhee zil byri oloşoruuldag ty-ryy kolxoozuudta aşagtai bai-daliiji baiguulxa ba hain feer-menyydgyi ba malaigaa too tol-goiji oloşoruulxa tuxai anxara-daggyi, geegdengi kolxoozuu-diiji aşaggyi baidalda xyrgexe ba geegdengi kolxoozuudiiji hain feermenyydtei baixiijinь, zilhee zilde obşçeestvenne ma-laigaa tolgoiji oloşoruulxiijinь ba iime johoor, tyryy kolxoo-zuud bolxiijinь baalxa baina" (SSSR-ei SNK-gei ba BKP(b)-ein CK-gei togtoolhoo).

Gazarai xemzeenyyd xadaa malazaliiji xygzyylgiin xeregte kolxoozoi argabaidalnuudiijinь zaaza ygene, gazar bolbol jyy ygeze şadaxab, tede bygedii-jinь tereenhee abza şadaxa xe-regtei.

SSSR-ei Sovnarkoomoi ba BKP(b) ein CK-gei togtool bol-bol kolxoozuudta obşçeestven-ne malazaliiji amzaltataigaar ur-guulgada haad xedeg busadşji şaltagaanuudiiji zaana. Tedeen-de, egeel tyryyşeer, tezeelei baaziin organizovaalagdaagyi jabadal, ybehexuriaalga ba by-xii malazaliiji mexanizaacalgiin geegdenginь xabaadana.

Kolxoozuudai aguujixe xy-senь bolbol ede byxii dutuunuu-diiji ton bogonixon bolzorto eseslexe ba obşçeestvenne ma-lazaliiji yrgen zamda gargaxa argabaidaliiji olgono. Paarti ba praviitelьstvo bolbol kolxooz byxende gurban feermenyydei (eberte tomo malai, xoninoi, gaxain) baixiijinь taatai geze toolono. Kolxooz byxen xadaa adaganь xojorhoo dooşo bişe feermenyydtei baixa johotoi ge-ze togtoogdoo.

Feermenyydiiji baiguu'alga bolbol jixe ba şuxala xereg myn, tere xadaa kolxoozuudai ob-şçeestvenne bajaligiiji oloşoruul-xa ba kolxoozniguudai xangag-daliinь deeşelyylxe gehen uşar myn.

SSSR-ei SNK-gei ba BKP(b)-ein CK-gei togtool bolbol byxii soveed ba partiiina organizaa-canuudiiji, malazalai saaşadaa debzeltiin tylөө udaarangyi orolsoxiijinь ujalgalana. Ene togtool xadaa kolxoozuudai saaşadaa xygzexiinь tylөө xa-riuusalga tuxaimnai bidenerte, kommuniistnuudta hanuulna. Zakooniiji narin niagtaar saxil-ga, malazalai azaxiin byxii asuudalnuudiiji gynzegiigөөr, serьjooznoor yzelge, kolxoo-zuudaar, kolxoozno dvoornuu-daar ba jedinoliiçniguudaar gy-renei urda өөhediingөө ujalga-nuudiiji sag soonь dyyrgelgiin tylөө temesel—egeel ene xa-daa partiiina ba partiiina bişe byxii bolьşeviigyydhee erigde-ne. Paarti, manai byxii arad bolbol malazalai xeregiiji өөhe-diingөө garta abaa, tiin, mynөө xydөө azaxiida ene tyryyşiin eelzeenei probleeme eseslen şiidxegdexe baina.

(„Praavdiin" tyryy bişeghee)

Стахановска хvдэлмэриин жэшээ

ПЕТРОПАВЛОВКА. (Манай спецкоррhoo). Vчөөтын машина-тракторна станцын тракторист-комсомолец нvхэр Петр Хохлов болбол „СТЗ-НАТИ" трактораар пар хахалалга дээрэ хvдэлмэрилэхэ зуураа, vдэртөө 6,5 гектар хахалаха нормотой аад, 10-12 гектар хvртэр хахаладаг байгаа. 8 vдэрэй торшо соо 81 гектар хахалажа, 668 килограмм горючиие экономилобо.

Нvхэр Хохлов хадаа vдэр бури 110 тvхэриг 75 мvнгэ олоно, 8 vдэрэй торшо соо 886 тvхэриг олобо.

Стахановскаар хvдэлмэрилэhэнэйнь, хvдэлмэридөө vндэр показательнуудые туйлаhанайнь тvлөө МТС-эйнь дирекци болбол нvх. Хохловые vнэтэ шагналнуудаар шагнаба.

МТС-ын дирекци болбол Петр Хохловой хvдэлмэриин стахановска методые МТС-ынгээ бvхы трактористнуудай бvгэдын достояни болгохо ёhотой.

Ц. Жимбеев.

Buriaad-Mongol Avtonoomno Soveed Socialiis Respyyblikiin arban zurgaan zilei oido zoriuulagdahan fizkylьtyyrne paraad.

ZURAG DEERE: fizkylьtyyrnigyydei koloonnanuud praviitelьstvenne tribyyniin xazuugaar garaza jabana.

(Mixailovoi foto).

VLKSM-ei çleen aad, paartiiin çleengyyd ba kandidaaduud baigşad tuxai

BKP(b)-ein CK-gei togtool

1. BKP(b)-ein ustaavai 64-dexi paraagraftai zoxilduulan, komsomoolьsko organizaacanuudta xytelberilxii tuşaalnuudta baihan bişe, paartiiin byxii çleengyyd ba kandidaaduudiiji komsomoolьsko organizaacanuuddaxi yçoodhoo gargalgiiji 1939 onoi aavgustiin 1-de dyyrgexiijinь, obkoomuudiiji, kraikoomuudiiji, sojuuzna respyyblikenyydei kompaartinuudai CK-ji ujalgalaxa.

2. Komsomoolьsko organizaacanuudta xytelberilxii tuşaalnuudiiji daaza baihan xydelmerilegşedte: VLKSM-ei exin organizaacanuudai komiteedyydei çleengyyd, gryyppoorganuud ba VLKSM-ei cexovoi biyroogoi çleengyyd, raikoomuudai, gorkoomuudai, okryzkoomuudai, obkoomuudai, kraikoomuudai ba sojuuzna respyyblikenyydei LKSM-ei CK-gei çleengyyd, VLKSM-ei komiteedyydei tahaguudiiji daagşad ba instryyktornyyd, pioneervozaatanuud ba komsomooloi talaar pompoliiduud xabaadana geze tooloxo.

3. BKP(b)-ein ustaavai 64 paraagraftai zoxilduulan, VLKSM-ei çleengyyd baihaar zandaa ylexe, paartiiin çleengyyd ba kandidaaduudai personaalьna spiisogyyd bolbol VLKSM-ei raikoomuud, gorkoomuudai tabimsaaranь, BKP(b)-ein raikoomuud, gorkoomuudaar xaragdahan ba batalagdahan baixa johotoi.

4. BKP(b)-ein raikoomuud, gorkoomuudaar paartiiin çleengyydte gy, ali kandidaaduudta şineer abtahan ba komsomoolьsko organizaacanuudta xytelberilxii tuşaalnuudiiji daaza baigaagyi, VLKSM-ei çleengyyd bolbol partbileed gy, ali kandidaatska kaartoçkajaa xaruulza, komsomoolьsko yçoodhoo VLKSM-ei raikoomuudaar, gorkoomuudaar gargagdaxa johotoi.

5. VLKSM-ei çleen bişe baihan, paartiiin çleengyyd ba kandidaaduud bolbol tedeneriiji medeze baihan partorganizaacanuudai zybşөөlhөө, komsomoolьsko organizaacanuudai xytelberilxii oorganuudta hungagdahan baiza bolxo geze togtooxo ba iime uşarta, tedener xadaa VLKSM-ei çleengyydte oroxo johotoi.

Komsomoolьsko organizaacanuudai xytelberilxii oorganuudta hungagdahan, paartiiin çleengyyd ba kandidaaduudiiji VLKSM-ei çleengyydte abalga xadaa abalga tuxai asuudaliiji komsomoolьsko exin organizaacanuudai suglaanuud deere zybşeze xelsengyigөөr ba VLKSM-ei ustaavai johoor erigdedeg rekomendaacanuudiiji abangyigөөr, VLKSM-ei raikoomuud, gorkoomuudaar sexe xegdexe baina.

6. Mynөө yjede, komsomoolьsko organizaacanuudta agitaatornuud, propagandiistnuud ba leektornyydeer xydelmerileze baihan, paartiiin çleengyyd ba kandidaaduud bolbol komsomoolhoo garhanaigaa hyyleerşji, komsomoolьsko organizaacanuudta şuxala tuhalamza xyrgeze, partiiina organizaacanuudai daabariaar ene xydelmeriiiji dyyrgeze bolxo geze tailbarilaxa.

Japoono-mançzuurska provokaaca yrgelzelhөөr

MNR-ein mongol—soveedske seregyydei ştaabai medeesehenei johoor, ijyyliiin 6-haa 12 xyrter, Nomon- Kaan- Byrd- Oboonoi raioondo ba Xalxiin Gol myrenei zyyn tee mongol —soveedske ba japoono—mançzuurska seregyydei xoorondo baildaan xadaa zabharlaltataigaar bolhon baina.

Ijyyliiin 5-da, mongol—soveedske, gazar deerexi seregyydei ba aviaaciin erid koontrataakaar soxigdohon japoono-mançzuurska çaastьnuud bolbol ijyyliiin 6-nai yglөөgyyr MNR-ein territoorihoo mançzuurska territoori deere xysed namnagdahan baina.

Ijyyliiin 8-nai yyr saixiin yjede, Mançzuurhaa jirehen şine rezeervnyydeer, tereşelen taankanuudai, xynde artilleriiin ba aviaaciin ton jixe xysenyydeer bexizyylegdehen japoono-mançzuurska çaastьnuud bolbol Xalxiin Gol myrenhөө zyyn tee, Nomon- Kaan- Byrd- Oboonoi raioondo, MNR-iin xiliiji ebdeze, dobtolgodo orohon baina.

Ijyyliin 8-haa 12 xyrter, Xalxiin Gol myrenei zyyn talada, gartulaldaanda orohon baildaan bolhon baina.

Bombardiroovoçno, ştyımovoi aviaacaar demzegdehen mongol — soveedske, gazar deerexi seregyydei erid koontrataakaar, japoono—mançzuurai byxii ataakanuudanь amzaltataigaar soxigdohon baina. Xalxiin Gol myrenei zyyn tee baihan niutag xadaa soveedske—mongoolьsko seregyydei gartanь baina.

Ijyyliiin 6-haa 12 xyrter bolhon baildaanuudai torşo soo, soveedske—mongoolьsko ştaabai medeenei johoor, japoono-mançzuur bolbol xojor mianga şaxuu xynyydee aluulhan ba 3500 garan xynyydee şarxatuulhan baina. Ene yje soo mongol—soveedske seregyydeer 4 buu zebsegyyd, 4 taankanuud, 15 bronemaşiina, 70 pylimiooduud ba busa zebsegyyd ezelegdebe, 254 xynyyd pleende abtaba.

Ton şuxala dokymeentnyyd, tedenei dunda, kvantuunska aarmiiiji komaandovalagşa generaal Yjeediin ijyyniiin 30-nai №1532 prikaaz ba ijyyliiin 1-de, Xalxiin Gol myrende japoono-mançzuurska seregyydei dobtolxo tuxai 23-daxi pexootno diviiziin komandiir generaal Kamacybaarai ijyyniiin 30-nai №105 prikaaz abtahan baina. Pleende abtahan pexotiincanuudai dunda nege kapitaan (Kaato Takioo), 12 yynter-oficeernyyd bii.

Byjer- Nuurai raioondoxi ene, japoonsko şine avantiuura bolbol yni udaan sag soo ton nariaar beledxegdee hen geze pleende abtagşadai ygeer ba abtahan dokymeentnyydeer todoor batalagdana.

Mongol—soveedske seregyydte esergyy baildaanuudta, japoonsko 23 ba 7-doxi pexootno 2 diviizinyyd, tereşelen negedexi motomexbrigaada, motostrelkoovo poolktoi 100 xyrter taankanuud, polevoi xynde artilleeriiin negedexi otdeelьne poolk ba japoono—mançzuurska 6—7 kavpoolknuud xabaadahan baina.

Mongol—soveedske seregyyd bolbol ene baildaanuudta 293 xynyydee aluulhan ba 653 xynyydee şarxatuulhan baina.

Ijyyliiin 6-haa 12 xyrter, Byjer-Nuurai raioondo ba Nomon-Kaan- Byrd- Oboonoi raioondo agaarai baildaanuud, tereşelen xojor talahaa bombardiroovoçno aviaaciin jabuulganuud bolhon baina, gexetei xamta, baildaanai pooli bolbol sag yrgelze mongol—soveedske aviaaciin talada baigaa. Ijyyliiin 6-haa 12 xyrter bolhon agaarai baildaanuudta, mongol — soveedske aviaacaar, ede samoliooduudai ekipaazhaa japoonsko 12 liootçiguud pleende abtahan baina: Kapitaan Marimooto, poryyçik Amaano, poryyçik Micytoomi, podporyyçik Micydoo, feelьdfeebelьnyyd—Soiito, Miadziimo, Fyydzi, Micytoomi, yynter oficeernyyd—Isiibe, Takamaaco, Isidzaava, Motoxoora. Edenei olonxinь ton xyndөөr şarxatahan baina.

Japoonsko aviaaciin jabuulganuudiiji xytelze baihan, kvantuunska aarmiiin agaarai seregei xysenyydei komaandovalagşa Generaal G iga gegşiin prikaazuudtai ba dokymeentnyydtei portfeelь abtaba.

Mongol—soveedske aviaaca bolbol ene yje soo 11 samoliooduudiiji geehen baina.

Main 28-haa ijyyliiin 12 xyrter japoonsko 199 samoliooduud buta soxigdoo. Soveedske—mongoolьsko aviaaca xadaa ene yje soo 52 samolioodoo geehen baina.

Soveedske—mongoolьsko komaandovaniiin hanahanai johoor, japoonsko pexoota bolbol muu bişeer temesene gebeşji, yşөөl hainaar soxildozo bolxo baigaa, uşaranь, 23-daxi ba 7-doxi japoonsko xojor diviizinyyd bolbol erxim diviizinyyd geze toologdodog baina.

Ede diviizinyydei iime xyngenөөr diildehenei faaktanь jyygeer xaragdanab gexede, zabxairalgiin elemeentnyyd japoonsko pexootado ton gynzegiigөөr nebteren orozo exilbe, tereen deerehee japoonsko komaandovani bolbol ataakada ede çaastьnuudiiji hugtuugaar oruulxa baatai boldog baina. Japoonsko aviaaca ba taankova çaastьnuud bolbol japoonsko pexootahoo jixeşeg hula baina.

Soveedske—mongoolьsko çaastьnuud xadaa temeseldee, xoroto veşçeestvonyydei ba bakteriologiiçeska zyilnyydiiji xereglebe geze, kvantuunska ştaabaar gargagdahan ygenyydiiji, soveedske—mongoolьsko seregyydei ştaab xadaa xudal ba xoroto xardalga geze toolno.

(TASS).

Хитаддахи военнэ ябуулганууд

(Чунцин ба Шанхайhaa, ТАСС-ын корреспондентнvvдэй мэдээсэhэнэй ёhoop)

ЦЕНТРАЛЬНА ХИТАДТА

Хунаниин хойто талада, Иочжогой зvvн-урдахи байлдаан хадаа дахин шэнээр эхилбэ. Фронтын энэ секторта хитад сэрэгvvд болбол июлиин 6-да Синьсзян мvрэниие форсироваlhан ба японска позицинуудые атаковалаhан байна. Японцууд болбол 100 хvнvvдээ алуулаба.

Июлиин 7-до партизаангууд болбол Щанхай-Нанькинай тvмэр харгые минировалаба. Уси районда ошожо ябаhан, японско сэрэгэй поезд крущенидэ оробо.

УРДА ХИТАДТА

Гуандунай провинцидахи байлдаан болбол Сватоугай хойно байhан Чаочжоугай районда vргэлжэлэнэ. Июлиин 7-до хитад сэрэгvvд Чаочжоуда оробо, тэндэ улична тон шэрvvн байлдаан болобо.

Байлдаан болбол Кантонhoo зvvн тээшээ амжалтатайгаар vргэлжэлэнэ.

Июлиин 7-до, хитадай авиаци болбол Кантоной баруун тээ байhан Самшуе ба Шицзиндэхи японско позицинуудые бомбодобо. hvvлшиин пунктын дvтэ шадар японско артиллерийскэ уурхай болбол бомбонуудай тэhэрэлгээр vгэйхэгдэhэн байна.

ХОЙТО ХИТАДТА

Июлиин 5-да, Шаньсиин баруун талада 700 хvнvvдтэй японско отряд болбол Гоудаулида дvтэ шадар хитадай позицинуудые атаковалаhан байна. Японцууд хадаа 100-haa дээшэ хvнvvдээ алуулаад ба шархатуулаад гэдэргээ сохигдобо.

Kolxoozuudta obşçeestvenne malaƶaliiji xygƶyylxe xemƶeejabuulganuud tuxai

SSR Sojuuzai Aradai Komissaarnarai Soveedei ba BKP(b)-ein Centraalьna Komiteedei togtoool

SSR Sojuuzai Aradai Komissaarnarai Soveed ba BKP(b)-ein Centraalьna Komiteed bolbol obşçeestvenne malaƶaliiji xygƶɵɵlgiin xeregte, kolxoozuudai serьjoozno amƶaltanuudiiji temdeglene. Mynɵɵ, kolxoozno malaƶalai feermenyydei toonь 400 miangahaa deeşe bolhon ba 1933 onhoo 1938 on xyrter feermenyydte malai too tolgoin urgahaniinь: eberte tomo malnuudai talaar 79 proceenteer, xonid, jamaad ba gaxainuudai talaar 168 proceenteer urgaa. 1939 onoi janvaariin 1-de, kolxoozno feermenyydte 12,9 millioon tolgoi eberte tomo malnuud, 27,2 millioon xonid ba jamaad, 6 6 millioon gaxainuud baigaa.

Malai yylterei sostaaviiji haiƶaruulgiin ba terenei produktiivnostiiji deeşelyylgiin talaar ton jixe xydelmeri jabuulagdaa. 1938 ondo kolxoozno feermenyydte ynieedeinь 90 proceent xadaa plemennoi buxanuudaar, xonidoi 56 proceentnь plemennoi xusanuudaar oroondo oruulagdahan, xarin byxii eme gaxainuud xadaa byxiidɵɵ metizaacalagdahan baigaa.

Kolxoozuudta, obşçeestvenne malaƶalai aƶaxiiji zybɵɵr xygƶɵɵlgiin xeregiiji şudalhan, socialiis malaƶalai tyryy xynyyd, organizaatornuudai aarmi urgan bii boloo.

Kolxoozniguudta paarti ba praviitelьstvaar yzyylegdehen, ugaajixe tuhalamƶiin rezylьtaadta, kolxoozniguudai ynieegyi jabadal likvidiirovelegdehen ba kolxoozniguudai liiçne xereglelde baihan byxii tyrelei malnuudainь ba şubuunuudainь too nileed urgahan baina.

Zygɵɵr, ede amƶaltanuudai baibaşji haanь, myn kolxoozno malaƶaliiji xygƶɵɵlgede serьjoozno dutuunuud bii baina. Kolxoozuudai nileed jixe xubinь mynɵɵ xyrter oroidooşji malaƶalai feermenyydgyi, xarin olon kolxoozuud xadaa obşçeestvenne maliiji xygƶɵɵxiin ba malaƶalai jixenyyd ba doxoodno feermenyydiiji organizovaalxiin tula, xereglegdeegyi ugaajixe argabaidalnuudtai baibaş, kolxoozuudta johoto tovaarnostiijişji, johoto doxoodnostiijişji ygexegyi, ton ƶiƶexenyyd feermenyydtei bolhon baina.

Tiin ƶişeelxede, Kirgiizske SSR-te byxii kolxoozuudainь 45 proceentnь, Tadƶiikske SSR-te—62 proceentnь, Riazaanska ooblastьdo—17 proceentnь, Aktiybiinske ooblastьdo—13 proceentnь, Kiirovsko ooblastьdo—11 proceentnь, Goorьkovsko ooblastьdo byxii kolxoozuudai 10 proceentnь malaƶalai jamarşji feermegyi baina. Voroonezsko ooblastiiin kolxoozuudai 50 proceentnь feermenyydtee 10-haa dooşo ynieedtei, Orloovsko ooblastiiin—50 proceentnь, Riazaanska ooblastiiin—50 proceentnь, Moskoovsko ooblastiiin—46 proceentnь, Jaroslaavska ooblastiiin—45 proceentnь, Goorьkovsko ooblastiiin—43 proceentenь, Kaliininske ooblastiiin—38 proceentnь ba Vologoodsko ooblastiiin kolxoozuudai 21 proceentenь feermenyydtee myn 10-haa dooşo ynieedtei. Azerbaidƶaanska SSR-te kolxoozuudainь 50 proceentnь obşçeestvenne xonidgyi, Çeçeeno-Ingyyşske ASSR-te—49 proceentnь, Yzbeekske SSR-te—35 proceentnь, Poltaavska ooblastьdo—40 proceentnь, Irkyytske ooblastьdo—34 proceentnь, Odeesske ooblastьdo—32 proceentnь, Goorьkovsko ooblastьdo—27 proceentnь obşçeestvenne xonidgyi baina; ƶişeelxede, Kazaaxska SSR-ei Gyyrьjevske ooblastьdo kolxoozuudainь oroidoo 30 proceent şaxuunь kolxoozno feermenyydtee 100 tolgoihoo deeşe bişe xonidtoi ba jamaadtai baixadanь, Kazaaxska SSR-te kolxoozniguud bolbol liiçne xereglelдee kolxoozno dvoor byxenei 25-haa 150 tolgoi xyrter xonidtoi; Yzbeekske SSR-te feermenyydtee 100 tolgoihoo deeşe xonidtoi feermenyydei toonь oroidoo 28 proceent; Irkyytske ooblaastьdo kolxoozuudainь oroidoo24 proceentnь 100-haa deeşe xonidtoi xoninoi feermenyydtei, kolxoozuudainь 42 proceent xadaa 100 tolgoihoo dooşo xonidtoi xoninoi feermenyydtei, kolxoozuudainь 34 proceent xadaa oroidooşji xoninoi feermenyydgyi baina. Oomsko, Novosibiirske, Kyyrske, Kaamenec-Podoolьsko ba Çerniigovsko ooblastьnuudta kolxoozno xonin aƶal iime le baidaltai baina.

Moskoovsko ooblastiiin kolxoozuudai miil 12,5 proceentnь kolxooz byxendɵɵ 5-haa deeşe eme gaxainuudtai, nygɵɵ 12,5 proceeetnь 5-haa dooşo eme gaxainuudtai ba kolxoozuudainь byxii 75 proceentnь gaxain obşçeestvenne aƶalgyi baina; Smoleenske ooblastьdo kolxoozuudainь 7-hoo dooşo proceentnь kolxooz byxendɵɵ 5-haa deeşe eme gaxainuudtai, kolxoozuudainь 28 proceentenь 5-haa dooşo eme gaxainuudtai, xarin kolxoozuudainь 65 proceent xadaa gaxain obşçeestvenne aƶaljabuuldaggyi; Kiirovsko ooblastьdo kolxoozuudainь 9 proceent xadaa kolxoozdoo 5-haa deeşe eme gaxaitai, 22 proceentnь—5-haa dooşo gaxainuudtai, xarin kolxoozuudainь 69 proceent bolbol gaxain obşçeestvenne aƶalgyi baina. Goorьkovsko, Ivaanovska, Jaroslaavska, Tyylьske, Çkaalovska, Çeliaabinska, Leeningraadska, Tamboovsko, Orloovsko, Novosibiirske, Kaliininske, Irkyytske ooblastьnuudta ba Krasnojaarska xiƶaarta kolxoozno gaxain aƶal xadaa myn le tiime boloşogyi baidaltai baina.

Kolxoozno malaƶaliiji xygƶɵɵlgiin xeregte, xamagai tyryyn jyyn haad uşaruulnab gexede, kolxoozuudaar gyrende miaxanai ujalgata tuşaalgiin talaar miaxa tuşaalgiin xemƶeeji kolxoozno feermenyyddexi malnuudai too tolgoi ba ene too tolgoin urgaltahaa duldiiduulƶa olodog sisteeme haad uşaruulna. Miaxa tuşaalgiin xemƶeen xadaa, feermenyydtee malnuudai urgaltatai baihan kolxoozuudta ƶil byri jixe boldog ba malnuudaigaa tooji ysɵɵryyldeg kolxoozuudta baga boldog ene sisteeme bolbol tyryy kolxoozuudiiji aşaggyi baidalda oruuldag, obşçeestvenne malaƶalaa xygƶɵɵlgedenь tedenei zainterisoovannostiiiji usadxadag ba, hɵɵrge, malaƶalai feermegyi gy, ali feermenyydtee malaigaa too tolgoiji urguuldaggyi, geegdengi kolxoozuudiiji xyngeleltete baidalda xyrgene.

Kolxoozuudta obşçeestvenne malaƶaliiji xygƶɵɵlgiin zamdaxi ene xaaltiiji zailuulxiin tula, miaxatuşaalgiin mynɵɵnei sisteemiiji likvidiirovelxe ba kolxoozuudta baigaa malnuudai too tolgoihoo bişe, xarin kolxoozuudai xereglelde baihan gazarai xemƶeenhee duldiiduulƶa, miaxatuşaalgiin xemƶeeji oloxo, miaxatuşaalgiin şine sisteemeer helgexe şuxala. Iime sisteeme xadaa hain feermenyydtei ba feermenyydtee ƶilhee ƶil byri malaingaa too tolgoiji oloşoruuldag tyryy kolxoozuudiiji aşagtai baidal xyrgexe ba hain feermegyi ba malaigaa too tolgoiji oloşoruulxiin tylɵɵ oroldodoggyi geegdengi kolxoozuudiiji aşaggyi baidalda xyrgeƶe, geegdengi kolxoozuudiiji, hain feermenyydtei bolxiijinь, ƶilhee ƶilde obşçeestvenne malaigaa too tolgoiji oloşoruulxiijinь ba iime johoor tyryy kolxoozuud bolxiijinь baalaxa baina.

Zygɵɵr, miaxatuşaalgiin mynɵɵ baigaa sisteeme xadaa kolxoozuudta obşçeestvenne malaƶaliiji xygƶɵɵlgede haad uşaruuldag gansaxan şaltagaaniinь bişe baina. Kolxoozno malaƶaliiji xygƶɵɵlgiin xeregiiji, teƶeelei baaziin organizovaalagdaagyi baihan uşar, xydɵɵ aƶaxiin mexanizaacalgiin jyrenxii xemƶeetei ƶişeelbel, ybehe xuriaalga ba malaƶalai proceessyydei mexanizaacalgiin geegdengi baihan uşar, tereşelen haatuulna. Sabşalangai ton jixenyyd plooşçadьnuud bolbol MTS-uudai maşiinanuudaar ysɵɵn baihan ba sabşalangiiji garaar xuriaahan deerehee, oroidoo xuriaagdangyi yleşedeg gy, ali jixeer xoƶomdoƶo xuriaagdadag baina. Ƶişeelxede, Kazaaxska SSR-te ƶil byri 2 millioonhoo deeşe gektaar sabşalan, garaar xuriaagdadag. Tereenhee gadna, ybehe xuriaalgiin maşiinanuudiiji yiledberilge xadaa ton geegdengi baidalda baina ba xydɵɵ aƶaxiin eriltiiji jaabaşji xanganagyi. MTS-uud bolbol ybehe xuriaalgiin xereghee bejee zaisuulhan baina, eneeneinь rezylьtaadta, teƶeelei ugaajixe resyyrsnyyd malda xereglegdengyi, miil xosorono, tiixedenь obşçeestvenne malaƶal xadaa teƶeeleer xysed xangagdaagyi baixa jym. Esestee, teƶeelei kylьtyyrenyydei urgasiiji deeşelyylgiin, sabşalan ba belşeeriiiji haiƶaruulgiin ba teƶeelei nogoonuudai yrehe yiledberilgiiji organizaacalgiin xereg xadaa yşɵɵ le xangaltagyigɵɵr tabigdanxai.

Kolxoozuudta obşçeestvenne malaƶaliiji saaşadanь ulam xygƶɵɵxiin ba byxeƶyylxiin, miaxatuşaalgiin sisteemede baigaa dutuunuudiiji likvidiirovelxiin zorilgoor, SSR Sojuuzai Aradai Komissaarnarai Soveed ba BKP(b)-ein Centraalьna Komiteedei togtooxonь xadaa:

I
KOLXOOZNO MALAƵALAI FEERMENYYDIIJI XYGƵƟƟXE TUXAI

1. Kolxooz byxende malaƶalai gurban feermenyydtei, nege—eberte tomo malai, nygɵɵdenь—xonin aƶalai ba gurbadaxinь—gaxain aƶalai feermetei baixiiji xysexe xeregtelde ba aşagtaida tooloƶo, kolxooz byxen xadaa zaabol xojorhoo dooşo bişe malaƶalai feermenyydtei, tereenhee: negeniinь—eberte tomo malai feerme ba nygɵɵdenь—xonin aƶalai gy, ali gaxain aƶalai feermetei baixa johotoi geƶe togtooxo.

2. **Eberte tomo malnuudai** kolxoozno **feerme** bolbol malai too tolgoin dooro dursagdagşa miinimymtei baixa johotoi gebel:

.a) Beloryysske SSR, Ukraiinska SSR, Başkiirska ASSR, Kriimske ASSR (urda erjenyydeinь raioonuudhaa busadanь), Seevero-Osetiinske ASSR, Koomi ASSR, Povoolƶodoxi Neemcyydei ASSR, Kabardiino-Balkaarska ASSR, Buriaad-Mongol ASSR, Kalmiicke ASSR, Jakuutska ASSR, Altain, Krasnojaarka, Ordƶonikiidzevske ba Krasnodaarska xiƶaarnuud, Irkyytske, Novosibiirke, Oomsko, Vostooçno-Kazaxstaanska, Gyyrьjevske, Zaapadna-Kazaxstaanska, Seevero-Kazaxstaanska, Kystanaiska, Paavlodaarska, Kyibeşevske, Arxaangelьska, Vologoodsko, Çkaalovska, Saraatovska, Staalingraadska, Roostovsko, Alma-Atiinska, Aktiybiinske, Karagandiinska, Peermske, Sverdloovsko, Çeliaabinska ba Çitiinske ooblastьnuudai kolxoozuudta—

200-haa dooşo gektaar gazarai plooşçadьtaidanь—10 ynieedhee dooşo bişe.

200-gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 500-haa jixe bişe gektaar gazarai plooşçadьtaidanь — 20 ynieedhee dooşo bişe,

500 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 1000-haa jixe bişe gektaar gazarai plooşçadьtaidanь—40 hɵɵ dooşo bişe ynieed.

1000-gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 2 miangahaa jixe bişe gektaar gazartaidanь—60 ynieedhee dooşo bişe,

xojor miangan gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 3 miangahaa jixe bişe gektaar gazarai plooşçadьtaidanь — 80 ynieedhee ysɵɵn bişe,

gurban miangan gektaarhaa deeşe gazarai plooşçadьtaidanь —100 ynieedhee dooşo bişe;

b) Kirgiizske SSR, Azerbaidƶaanska SSR (sybtropiiçeske kylьtyyrenyydei raioonuudhaa busadanь), Gryziinske SSR (baruun Gryyziiin raioonuudhaa busadanь), Armiaanska SSR-Kareelьske ASSR, Primoorsko ba Xabaarovska xiƶaarnuud, Vorooneƶsko, Goorьkovsko, Ivaanovska, Kaliininska, Leeningraadska, Moskoovsko, Kyyrske, Jyyƶne-Kazaxstaanska, Orloovsko, Peenzenske, Riazaanska, Tamboovsko, Tyylьske, Smoleenske ba Jaroslaavska ooblastьnuudai kolxoozuudta—

150 gektaar xyrter gazarai plooşçadьtaidanь — 8 ynieedhee ysɵɵn bişe,

150 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 400 gekraarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь — 16 ynieedhee ysɵɵn bişe,

400 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 800 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь — 28 ynieedhee ysɵɵn bişe,

800 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 1500 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь — 45 ynieedhee ysɵɵn bişe,

xarin 1500 gektaarhaa deeşe gazarai plooşçadьtaidanь — 60 ynieedhee ysɵɵn bişe;

c) busad respyylikenyyd, xiƶaarnuud ba ooblastьnuudai kolxoozuudta—

120 gektaar xyrter gazarai plooşçadьtaidanь—5 ynieedhee ysɵɵn bişe,

120 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 200 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь—7 ynieedhee ysɵɵn bişe,

200 gektaarhaa deeşe zygɵɵr 500 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь—15 ynieedhee ysɵɵn bişe,

500 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 1000 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь—25 ynieedhee ysɵɵn bişe,

1000 gektaarhaa deeşe gazarai plooşçadьtaidanь — 35 ynieedhee ysɵɵn bişe.

3. Kolxoozno **gaxain feerme** bolbol gaxainuudai too tolgoin doorodurasagdagşa miinimymtei baixa johotoi gebel:

a) Ukraiinska SSR, Povoolƶodoxi Neemcyydei ASSR, Krasnodaarska ba Ordƶonikiidzevske xiƶaarnuud, Kystanaiska, Seevero-Kazaxstaanska ba Vostooçno Kazaxstaanska ooblastьnuudai tariaan aƶaltai raioonuud, Roostovsko ba Staalingraadska ooblastьnuudai kolxoozuud—

100 gektaar xyrter gazarai plooşçadьtaidanь—6 exe gaxainuudhaa ysɵɵn bişe.

200 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 500 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь — 10 exe gaxainuudhaa ysɵɵn bişe,

500 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 1000 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь—18 exe gaxainuudhaa ysɵɵn bişe,

1000 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 2000 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь — 26 exe gaxainuudhaa ysɵɵn bişe,

2000 gektaarhaa deeşe gazarai plooşçadьtaidanь—34 exe gaxainuudhaa ysɵɵn bişe;

b) Beloryysske SSR, Başkiirska ASSR, Kriimske ASSR Kabardiino Balkaarska ASSR, Mordoovsko ASSR, Tataarska ASSR, Çyvaaşska ASSR, Altain ba Krasnojaarska xiƶaarnuud, Irkyytske, Novosibiirske, Oomsko, Çeliaabinska, Çkaalovska, Kyibeşevske, Saraatovska, Vorooneƶsko, Kyyrske, Tamboovsko, Orloovsko, Riazaanska, Tyylьske ba Smoleenske ooblastьnuudai kolxoozuudta—

150 gektaar xyrter gazarai plooşçadьtaidanь—4 exe gaxainuudhaa ysɵɵn bişe,

150 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 400 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь—6 exe gaxainuudhaa ysɵɵn bişe.

00 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 800 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь—10 exe gaxainuudhaa ysɵɵn bişe,

800 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 1500 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь — 18 exe gaxainuudhaa ysɵɵn bişe,

1500 gektaarhaa deeşe gazarai plooşçadьtaidanь—26 exe gaxainuudhaa ysɵɵn bişe,

b) busad respyyblikenyyd, xiƶaarnuud ba ooblastьnuudai kolxoozuudta—

150 gektaar xyrter gazarai plooşçadьtaidanь - 2 exe gaxainuudhaa ysɵɵn bişe,

150 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 400 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь—4 exe gaxainuudhaa ysɵɵn bişe,

400 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 800 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь—8 exe gaxainuudhaa ysɵɵn bişe,

800 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 1500 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь—12 exe gaxainuudhaa ysɵɵn bişe,

1500 gektaarhaa jixe gazarai plooşçadьtaidanь—18 exe gaxainuudhaa ysɵɵn bişe.

4. Kolxoozno **xoninoi (jamaanai) feerme** bolbol xoninoi (jamaanai) too tolgoin doorodurasagdagşa miinimymtei baixa johotoi gebel:

a) Kazaaxska SSR, Tyrkmeenske SSR, Seebero-Osetiinske ASSR, Buriaad-Mongol ASSR, Dagestaanska ASSR, Kabardiino-Balkaarska ASSR, Kalmiicke ASSR, Ordƶonikiidzevske ba Altain xiƶaarnuud, Roostovsko ba Staalingraadska ooblastьnuudai kolxoozuudta—

300 gektaar xyrter gazarai plooşçadьtaidanь—80 exe xonidhoo (jamaad) ysɵɵn bişe,

300 gektaerhaa deeşe, zygɵɵr 1000 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь—160 exe xonidhoo (jamaad) ysɵɵn bişe,

1000 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 2000 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь—250 exe xonidhoo (jamaad) ysɵɵn bişe,

2000 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 3000 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь—350 exe xonidhoo (jamaad) ysɵɵn bişe,

3000 gektaarhaa jixe gazarai plooşçadьtaidanь—500 exe xonidhoo (jamaad) ysɵɵn bişe;

b) Azerbaidƶaanska SSR (sybtropiiçeske kylьtyyrenyydei raioonuudhaa busadanь), Armiaanska SSR, Gryziinske SSR (Baruun Gryziiin raioonuudhaa busadanь), Povoolƶodoxi Neemcyydei ASSR, Kriimske ASSR, Çeçeeno-Ingyyşske ASSR, Başkiirske ASSR, Krasnodaarska ba Krasnojaarska xiƶaarnuud, Çitiinske, Irkyytske, Novosibiirske, Oomsko, Çeliaabinske, Çkaalovska, Kyibeşevske ba Saraatovska ooblastьnuudai kolxoozuudta—

300 gektaar xyrter gazarai plooşçadьtaidanь—60 exe xonidhoo (jamaad) ysɵɵn bişe,

300 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 1000 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь—120 exe xonidhoo (jamaad) ysɵɵn bişe,

1000 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 2000 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь—180 exe xonidhoo (jamaad) ysɵɵn bişe,

2000 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 3000 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь—240 exe xonidhoo (jamaad) ysɵɵn bişe,

3000 gektaarhaa jixe gazarai plooşçadьtaidanь—350 exe xonidhoo (jamaad) ysɵɵn bişe;

c) Tadƶiikske SSR, Yzbeekske SSR, Ukraiinska SSR, Mordoovsko ASSR, Tataarska ASSR, Vorooneƶske, Kyyrske, Peenzenske, Orloovsko ba Tamboovsko ooblastьnuudai kolxoozuudta—

150 gektaar xyrter gazarai plooşçadьtaidanь—30 exe xonidhoo (jamaad) ysɵɵn bişe,

150 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 400 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь—50 exe xonidhoo (jamaad) ysɵɵn bişe,

400 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 1000 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь—80 exe xonidhoo (jamaad) ysɵɵn bişe,

1000 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 2000 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь—140 exe xonidhoo (jamaad) ysɵɵn bişe,

2000 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 3000 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь—200 exe xonidhoo (jamaad) ysɵɵn bişe,

3000 gektaarhaa jixe gazarai plooşçadьtaidanь — 280 exe xonidhoo (jamaad) ysɵɵn bişe;

ç) busad respyyblikenyyd, xiƶaarnuud, ooblastьnuud ba raioonuudai kolxoozuudta—

150 gektaar xyrter gazarai plooşçadьtaidanь—20 exe xonidhoo (jamaad) ysɵɵn bişe,

150 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 400 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь—30 exe xonidhoo (jamaad) ysɵɵn bişe,

400 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 1000 gektaarhaa jixe bişe gazarai plooşçadьtaidanь — exe xonidhoo (jamaad) ys bişe,

1000 gektaarhaa deeşe, zygɵɵr 2000 gektaarhaa jixe b gazarai plooşçadьtaidanь-80 xonidhoo (jamaad) ysɵɵn b

2000 gektaarhaa deeşe g rai plooşçadьtaidanь—100 xonidhoo (jamaad) ysɵɵn b

5. Ene tugtooloor xaraal dahan, feermenyyddexi maln dai too tolgoin miinimym kolxoozuud bolbol 1942 o eseshee xoƶom bişe tuilaxa hotoi ba 1940 onoi eses bol feermenyyddexi malnuudai nimaalьna toonь, feermenyy xaraalagdahan, malnuudai t tolgoin miinimymei 60 procee hee dooşo bişe bolxo johot

6. Tus togtooloor xaraalag han, malnuudai too tolgoin m nimymtei malaƶalai gurban fee menyydtei—eberte malai, g xain ba xoninoi feermenyyd kolxoozuudta, gyrende mia tuşaalgiinь noormiiji 10 pr ceenteer baga bolgoxo.

7. Kolxoozuudtaa eberte to mo malnuudai feermetei kol xoozniguudta hy tuşaalgiin noormiiji baga bolgoxii xaraal han, „Gyrende hynei ujalgat tuşaalgiin talaar xyngeleltenyy tuxai" SSSR ei SNK-gei, 193 onoi nojaabriin 2-oi togtool 3-daxi pyynktiiji boliuulxa.

8. Kolxoozniguud xadaa feer menyydeigee malainь tooji ne meexiin tula tugalnuudiiji tu şaaxadanь, tereneinь tylɵɵ gy renei zaakupoçna sengeer myn gɵɵr tylexehɵɵ gadna, myn te renei şanarhaa duldiiduulƶa, 1 aƶalta ydernyydiiji kolxoozni guudta tooloxiijinь ba tugallaa gyi ynieediiji tuşaaxadanь, te renei şanarhaa duldiiduulƶa 2 aƶalta yder xyrter tooloxiijin kolxoozuudta rekomendovaalxa

Kolxoozniguudaar, feermed xudaldagdahan tugal ba tuga laagyi ynieenei tylɵɵ tedeende toologdohon aƶalta ydernyy bolbol „Kolxoozuudai obşçeest venne gazarnuudiiji yrilgehee xamagaalxa xemƶeenyyd tuxai BKP(b)-ein CK ba SSSR-ei SNK gei, 1939 onoi main 27-noi tog tooloi johoor, aƶal xeƶe şadax kolxooznig ba kolxooznica by xenei ƶildee oloxo aƶalta yder nyydeinь ujalgata miinimymd oruulagdaxagyi.

9. Miaxa tuşaalgiingaa ƶile plaaniiji ba malaƶaliiji xygƶɵɵl giingɵɵ gyrenei plaaniiji dyyr gehen kolxoozuudta, kolxoozni guudai xamtiin suglaanai tog toomƶoor, kolxoozuudai tyryy legşener zooteexnigyyd ba vet feelьdşernyyd — kolxoozuuda çleengyyd byxende tus tustanь aƶalta ydernyydiiji doorodurasagdagşa xemƶeegeer tooloxiijinь rekomendovaalxa:

a) ƶilei eseste feerme deeree baihan, plaanhaa ylyy ynieen byxenei tylɵɵ taban aƶalta yder, exe gaxai byxenei tylɵɵ—gurban aƶalta yder, xonin byxenei tylɵɵ—aƶalta yderei dyrbenei nege xubiiiji;

b) feerme deere, yngeregşe ƶileixidee oroxodoo, fyraaƶna ynieen byxenhɵɵ dunda ƶişeegeer 100 liitr hy ylyy haahanainь tylɵɵ—gurban aƶalta yderiiji.

10. Malaƶalai brigaadanuudai çleengyyd ba feerme deere sexe xydelmerileƶe baihan, kolxoozuudai zoovetpersonaalьnuudta, goszaakupai johoor gyrende malaƶalai produukcanuudiiji xudaldahanaigaa tylɵɵ kolxoozooroo abdag preemi—nemelteheen doorodursagdagşa xemƶeegeer myngen preeminyydiiji bil bolgoxiijinь kolxoozuudta rekomendovaalxa:

a) eberte tomo malai ba gaxain produukcanuudiiji xudaldaƶa, kolxoozooroo abhan preemi—nemeltiingee niite syymmehee 30 proceentiijinь;

b) xoninoi produukcanuudiiji xudaldaƶa, kolxoozoor abtahan preemi—nemeltiin niite syymmiin 15 proceenthee 30 proceent xyrter xemƶeejinь.

II
Kolxoozno malaƶalai teƶeelei baaziiji xygƶyylxe tuxai

11. Teƶeelei baaziin xygƶeltede geegdeliiji likvidaacalxiin tula, ybehe xuriaalgiiji mexanizaacalxiin tula, kolxoozno malaƶaliiji şiryyn ba şimete teƶeeleer xysed xangaxiin ba terenei produktiivnostiiiji deeşelyylxiin tula, raioonuuddax

Yrgelƶelenь gurbadaxi niuurta

Kolxoozuudta obşçeestvenne malazaliiji xygzyylxe xemzeejabuulganuud tuxai

SSR Sojuuzai Aradai Komissaarnarai Soveedei ba BKP(b)-ein Centraalьna Komiteedei togtool

(Xojordoxi niuurai yrgelzelel)

TS-uudta, ybehe sabşalgiin
e massiivuudtai maşiinaar,
ehe sabşalgiin otriaaduu-
ji, tedeniiji ybehe sabşal-
n maşiinanuudai kompleek-
r xangaza organizovaalxiiji,
SR-ei SNK ba BKP(b)-ein
bolbol SSSR-ei Narkomzee-
iji ujalgalna. Ede otriaaduudiiji tolgoiluulan, otriaaduudai naçaalьniguudiiji tabixa. 1940 onoi xuriaalgiin kampaani boltor—500 maşiinaar—ybehe sabşalgiin otriaaduudiiji, 1941 ondo—450 otriaaduudiiji, respyyblikenyydte, xizaarnuudta ba oblastьnuudta, doro dursagdahan xubaalgataigaar organizovaalxa:

	1940 ondo	1941 ondo
Kazaaxska SSR	150	110
YSSR	30	40
Xabaarovska xizaar	20	15
Primoorsko xizaar	18	10
Çitiinsk ooblastь	20	10
Buriaad-Mongol ASSR	15	10
Irkyytsk ooblastь	15	10
Krasnojaarska xizaar	10	5
Altaiska xizaar	20	20
Novosibiirske ooblastь	20	15
Domsko ooblastь	20	20
Celiaabinska ooblastь	10	10
Çkaalovska ooblastь	15	10
Sverdloovsko ooblastь	7	5
Peermske ooblastь	5	10
Kiirovske ooblastь	7	15
Goorьkovsko ooblastь	7	15
Leningraadska ooblastь	7	15
Arxaangelьska ooblastь	5	10
Smoleensk ooblastь	9	10
SSR	10	15
Vooronezske ooblastь	5	10
Povoolziin Neemcyydei ASSR	5	10
Saraatovska ooblastь	15	10
Staalingraadska ooblastь	15	10
Kalmiicka ASSR	15	10
Roostovsko ooblastь	15	10
Ordzonikiidzevske xizaar	10	10

2. SSSR-ei Narkomzeemei
azaar, 1939 onoi xojordoxi
adta ba 1940 onoi tyryyşiin
adta doro dursagdagşa ma-
anuudiiji beledxexiijinь Nar-
sredmaaş ba Narkomobşç-
şiiji ujalgalxa:
rgen abastai senokosiilka-
diiji—2000 xeheg.
rgen abastai tarmuurnuudii-
000 xeheg.
raaktorna volokuşnuudiiji—
) xeheg.
orin senokosiilkanuudiiji—
iangan xeheg,
orin tarmuurnuudiiji—50
gan xeheg.
rgana tairdag maşiinanuu-
—200 xeheg.
anaava maltadag maşiina-
iiji—150 xeheg.
raaktorna korçevaalkanuu-
—500 xeheg.
amag gazariiji xaxaldag
gyydiiji—1800 xeheg.
reez—100 xeheg.
raaktorna, siilos xerşedeg
Inanuudiiji—3000 xeheg.
reşelen, 1941-1942 onuud-
ybehe xuriaalgiin maşiina-
diiji serьjoozno delgeryyl-
uridşalan xaraalxa.
. SSSR-ei Narkomzeemde,
ondo—modon, standaartna
sno 1000 xeheg baaşninuu-
(baaşni byxen 300 kybo-
Ir xyrter joomkostьtoi) be-
exiiji ba teeze jabuulxiiji
R-ei Narkomleesiiji ujalgal-
delgeryylxiiji SSSR-ei Narkomzeemiiji ujalgalxa.

Ene zoriigoor, doro dursagdagşa zyilnyydiiji SSSR-ei Narkomzeemde tuşaaxiin tula, 1940 onoi plaanda uridşalan xaraalxiiji SSSR-ei Gosplaaniiji ujalgalxa:

Halxin dviigatelьnyydiiji—6000 xeheg.

Soloomo xerşedeg maşiinanuudiiji—15000 xeheg.

Yndehe tairadag maşiinanuudiiji—10000 xeheg.

Zmiixodrobiilkanuudiiji—2000 xeheg.

Orooho butargadag maşiinanuudiiji—2000 xeheg.

Tezeel bolbosoruulxa maşiinanuudiiji--8000 xeheg.

Gazogeneraatorna dviigatelьnyydiiji—1000 xeheg.

Morioor azalladag priivoduudiiji—7000 xeheg.

Mexaniiçeska haalgiin maşiinanuudiiji—600 agregaaduudiiji gaazova tryybenyydiiji—10000 toonn.

Obsaadna tryybenyydiiji—5000 toonn.

16. 1939 onoi ijyyliiin 8-da „Socialiis gazartariaalan" geze gazeedte toliilogdohon, SSSR-e Narkomzeemei № 152 prikaaza johoor, tezeelei kylьtyyrenyydei sortovoi, baihan yrehenyydiiji şineer bii bolgoxiiji ba haizaruulxiiji, selekcioonno staancanuudta, ede yrehenyydiiji oloşoruulxiiji—raisemxoozuudta daalgaxa.

Viiki, zitniaak, mogaar, sydaanka, timofeejevke ba esparceetiin soortnuudii şalgalgiiji, oroohoto kylьtyyrenyydei soortnuudiiji şalgaxa Goskomiissada, ene xydelmeriiiji өөhediingөө uçaastoguud deere delgeryylxiijinь ujalgaza daalgaxa.

17. Negeziite nogoonuudai yrehenyydte beledxelgenyydei yniiji deeşelyylxe ba doro dursagdahan johoor togtooxo: sydaankiin yrehende—ceentnerei 60 tyxerig, magaarai—35 tyxerig ba viikiin yrehende—ceentnerei 20 tyxerig.

. Kolxoozuudta xudalda-
tula 2 miangan xeheg hy-
jalgiin kraana maşiinanuu-
ba 1000 xeheg, siilos xer-
g morito maşiinanuudiiji
dxelgiiji, 1940 onoi niutagai
miişlennostiiin yiledberiiin
nda uridşalan xaraalxiiji,
R-ei Gosplaaniiji ujalgalxa.
. Malazalai azaljixete pro-
yydiiji mexaniizaacalgiin,
ajaa uhaar xangalgiin ba
abalgiin talaar xydelme-
, ene xydelmeriiji yngerge-
tula, tyryyşiin eelzeende,
nyyd feermenyydte ba prii-
dno zoonuudiiji xangaza,

III
Miaxa tuşaalganuud tuxai
A. kolxoozuudaar

. Kolxoozno feermenyydte
ag malai too tolgoin too-
r gyrende miaxa tuşaalgiiji
rxoildog baihan sisteemiiji
ulxa ba kolxoozuudaar gy-
e miaxanai ujalgata tuşaal-
, kolxoozuudta bexizyylen
hen, gazarai plooşçadiiin
giin gazar, terenei toodo
uud ba ogorooduud, sab-
ba belşeeri) gektaar by-
hee todorxoilxiiji, 1940 onoi
aariin 1-hee togtooxo.
. Kolxoozuudta bexizyylen
hen, gazarai plooşçadiiin
giin gazar, terenei toodo
uud ba ogorooduud, sabşalan ba belşeeri) gektarhaa, malai şadal byrihөө dunda rasçoodhoo amidiin şignyyrei kilograammaar, kolxoozuudaar gyrende tuşaalgiin, doro dursagdahan zilei dunda noormonuudiiji respyyblikenyydte, xizaarnuudta ba ooblastьnuudta togtooxo.

I.

1. Ukraiinska SSR
2. Krasnodaarska xizaar 4,5
3. Kabardiino-Balkaarska ASSR

II

4. Roostovsko ooblastь
5. Ordzonikiidzevske xizaar
6. Seevere-Osetiinske ASSR 4
7. Dagestaanska ASSR
8. Armiaanska SSR

III

9. Beloryysske SSR
10. Kriimske ASSR
11. Çyvaaşka ASSR
12. Sverdloovsko ooblastь 3,5
13. Gryziinske SSR
14. Azerbaidzaanska SSR
15. Tyrkmeenske SSR

IV.

16. Vooronezske ooblastь
17. Kyyrske ooblastь
18. Orloovsko oblastь
19. Smoleenske ooblastь
20. Peermske ooblastь 3
21. Koomiin ASSR
22. Altaiska xizaar
23. Novosibiirske ooblastь
24. Oomsko ooblastь
25. Çeliaabinska ooblastь

V.

26. Arxaangelьska ooblastь
27. Vologoodsko ooblastь
28. Leningraadska ooblastь
29. Moskoovsko ooblastь
30. Riazaanska ooblastь
31. Tyylьske ooblastь
32. Tamboovsko ooblastь
33. Peenzenske ooblastь
34. Goorьkovsko ooblastь
35. Ivanoovsko ooblastь 2,5
36. Jaroslaavska ooblastь
37. Kaliininska ooblastь
38. Kiirovske ooblastь
39. Başkiirska ASSR
40. Ydmyyrtske ASSR
41. Kareelьske ASSR
42. Tataarska ASSR
43. Mordoovska ASSR
44. Mariiska ASSR

VI

45. Kyibeşevske ooblastь
46. Çkaalovske ooblastь
47. Stalingraadska ooblastь 2
48. Saaratovska ooblastь
49. Povoolziin Neemcyydei ASSR
50. Irkyytske ooblastь
51. Krasnojaarska xizaar
52. Buriaad-Mongol ASSR
53. Çeçeene-Ingyyşske ASSR
54. Tadziikska SSR
55. Kirgiizske SSR
56. Yzbeekske SSR

VII

57. Kalmiicka ASSR
58. Primoorsko xizaar
59. Xabaarovska xizaar 1
60. Çitiinske ooblastь

VIII

61. Kazaaxska SSR
62. Jakuutska ASSR 0,5
63. Myyrmanska ooblastь

20. Respyyblikenyydte, xizaarnuudta, ooblastьnuudta togtoogdohon, gektaarbyrihөө miaxa tuşaalgiin noormonuudai yndehe huuri deere, gazarai plooşçadiiin gektaarhaa, kolxoozuudaar miaxanai ujalgata tuşaalgiin, raioon byxenei zilei noormonuudiiji togtooxo ba tedeniiji SSSR-ei Narkomzaagaar batalagdahanainь hyyleer, 1939 onoi sentiaabriiin 1 xyrter toliixiiji, sojuuzna ba avtonoomno respyyblikenyydei sovnarkoomuudiiji xizaarai ba oblastnoi gyisedxexe komiteedyydiiji ujalgalxa.

21. SSSR-ei Narkomzaagaar batalagdahan, miaxanai ujalgata tuşaalgiin, raioonbyxenei noormonuudiiji, zuram bolgozo, raioonoi byxii kolxoozuudta xereglexe.

Zarim kolxoozuudta, SSSR-ei Narkomzaagai ypolnomooçenniin batalalgaar, (oblastnoi xubaarigyi) ooblastьnuudta, xizaarnuudta, ba respyyblikenyydte, dunda zişeegeer raioondo batalagdahan, miaxa tuşaalgiin zilei noormonuudiiji raioon soogoo zaabol saxiza, raioon dotoroo miaxa tuşaalgiin zilei noormonuudiiji jixe ba baga bolgozo bolxo.

22. SSSR-ei Narkomzaagai raioonno ypolnomooçenno bolbol kolxoozuudta togtoogdohon miaxa tuşaalgiin ba kolxoozuudta bexizyylen ygtehen gazarai plooşçadiiin (tariigiin gazar, terenei toodo saaduud ba ogorooduud, sabşalan ba belşeeri) xemzeegei, noormonuudai yndehe huuri deere, gyrende miaxa tuşaalgiin, kolxooz byxenei ujalgiiji togtoono.

SSSR-ei Narkomzaagai ypolnomooçennoor, (oblastnoi xubaari ygei) ooblastьnuudta, xizaarnuudta, respyyblikenyydte batalagdahanainь hyylde, gyrende miaxa tuşaalgiin ujalga bolbol SSSR-ei Narkomzaagai raioonno ypolnomooçennoor kolxoozdo bariuulagdana.

23. SSSR-ei Narkomzaagta, ene togtooloi xysendөө baigaa tyryyşiin zilde, tailbarilan xelexede, 1940 ondo, zarim uşarnuudta miaxiiji oroohoor ekvivaleentne helgeze tuşaaxiiji kolxoozuudta zybşөөxe erxe tabigdana:

Amidiin şignyyreer, nege kilograamm miaxanai tylөө 8 kilograamm orooho, gaxain talaar—amidiin şignyyreer nege kilograamm miaxanai tylөө 9 kilograamm orooho tuşaagdaxa.

B. Kolxoozno dvoornuud ba jedinoliiçno azaxiinuud tuşaa

24. 1940 onhoo exileed, kolxoozno dvoornuud ba jedinoliiçno azaxiinuudaar gyrende ujalgata miaxatuşaalganuudai dorodursagdagşa noormonuudiiji, amidiin xemzyyrei kilograammuudaar togtooxo:

	Kolxoozno dvoornuud	jedinoliiçno azaxiinuud
1. Oroohoto, xlopkoovo, lioonoi ba olohoto, sveklovliçno, kartaavka—oovoşçno kylьtyyrenyydei, sain ba tamaxinai raioonuudai zoonodo	32	64
2. Xygzenxei malazatai gazartariaalangai raioonuudai zoonodo	36	72
3. Gazartariaalangiinь bagaxan udxaşanartai, xarin azaxiidanь malazalainь jixe rooliiiiji dyyrgedeg, nyydelbişe ba xaxadnyydei malazaltai raioonuudai zoonodo .	40	80
4. Gazartariaalangiinь jamarşji udxaşanargyi şaxuu, xarin malazalanь azaxiin diilenxi foormo baigaa, nyydel malazaltai raioonuudai zoonodo	45	90

Raioonuudiiji zoononuudta xabaaduulan oruulalga bolbol xydөө azaxiin arteeliiin ustaavai johoor, kolxoozniguudai liiçne xereglelgede baixa malai noormonuudiiji todorxoilxo talaar SSSR-ei Narkomzeemeei baiguulagdahan zoononuudtai zoxilduulan, SSSR-ei Narkomzaagaar xegdexe baina.

25. Xydөө niutaguudta ba daaçna posioologuudta azahuudag, promesloovo, zagahabariigiin arteelьnyydei ba invaliiduudai koperaaciin arteelьnyydei çleengyyd, myn tereşe-

len, gyrenei ba koperatiivnagryyppenyydte xabaaduulagda-

yrgelziin (sezoonno bişe) xydelmeride xydelmerileze baihan ba liiçne xereglelgedee maltai xydelmerişed ba slyyzaşçiner bolbol gyrende ujalgata miaxatuşaalgada xabaaduulagdaxa gebel:

a) xerbee tedenei liiçne xereglelgede baihan malainь too tolgoi xadaa tus raioonoi kolxoozniguudta xydөө azaxiin arteeliiin ustaavaar xaraalagdahan toohoo deeşe bişe haanь, tus raioonoi kolxoozno dvoornuudta baiguulagdahan noormonuudai johoor;

b) xerbee tedenerei liiçne xereglelgede baihan malainь too tolgoi xadaa tus raioonoi kolxoozniguudta xydөө azaxiin ustaavaar xaraalagdahan toohoo deeşe haanь, jedinoliiçno azaxiinuudta baiguulagdahan noormonuudai johoor;

c) ujalganuudiiji bariuulxa momeentde, sezoonno gy, ali yrgelziin xydelmeride nege zilhee dooşo xydelmerileze baihan jedinoliiçniguud xadaa jedinoliiçno azaxiinuudta baiguulagdahan noormonuudai johoor ujalgata miaxatuşaalgada xabaaduulagdaxa baina.

26. Xydөө niutaguudta ba daaçna posioologuudta azahuudag, usaadьba şadarxi gy, ali gazarai polevoi uçaastogtai kystaarьnuud-odinooçniguud bolbol tus raioonoi jedinoliiçno azaxiinuudta baiguulagdahan noormonuudai johoor, gyrende miaxatuşaalgada xabaaduulagdaxa baina.

27. Gyrende ujalgata miaxatuşaalgada xabaaduulagdaxagyi gebel:

a) Sojuuzna respyyblikenyydei praviitelьstvonuudaar gorodskoi tiipiin poseleeninyydei toodo oruulagdahan, xydelmerişedei posioologuudta ba busad poseleeninyydte, gooroduudta azahuugşadai azaxiinuud, xerbee ede azaxiinuudanь polevoi uçaastoguudta tariiganuudai talaar daabarinuudgyi gy, ali xydөө azaxiin naloogoor homologdodoggyi ba xerbee nege yniee nege naha xyrөөgyi tugal ba nege eme gaxaihaa deeşe bişe maltai haa;

b) bagşanar ba agronoomuud, zooteexnigyyd, gazaresxemzelegşed, mediciinske ba veterinaarna vraaçuud ba feelьdşernyyd, xydөө azaxiin talaar melioraatornuud, inzeneernyyd, staarşa mexaaniguud ba MTS-iin, MTM-gei ba sovxoozuudai direektornyyd, myn tereşelen, oblastnoi (xizaarai) ispolkoomuudaar, sojuuzna respyyblikenyydei SNK-geer (oblastnoi xubaarigyi haanь) todorxoilogdohon spiisogyydei johoor raioondonь 30-haa deeşe bişe toodo, raioonno xytelberiixii xydelmerilegşed, xerbee tedenerei azaxiinuudanь polevoi uçaastoguudta tariiganuudai talaar daabarinuudgyi, xydөө azaxiin naloogoor homologdodoggyi ba liiçne xereglelgedenь baihan malainь too tolgoi bolbol xydөө azaxiin ustaavaar tus raioonoi kolxoozniguudta xaraalagdahan toohoor deeşe bişe haanь;

c) xydөө niutaguudta ba daaçna posioologuudta azahuudag ba usaadьba şadarxi gy, ali polevoi uçaastoguudgyi promesloovo, zagahabariigiin arteelьnyydei ba invaliiduudai koperaaciin arteelьnyydei çleengyyd;

ç) tus azaxiidanь azallaza şadaxa busad çleengyydgyi ba xygşen nahatai bolhon deerehee azallaza şadaxagyi (eregteişyyd—60 nahatai ba emegteişyyd—55 nahatai bolxodoo) kolxoozniguudai, xydelmerişedei, slyyzaşçinerei ba jedinoliiçniguudai azaxiinuud, myn tereşelen, Ulaan Aarmiiin gy, ali Ulaan Floodoi zergenyydte tedenerei xybyydiinь bodoto vojeenne slyyzbede baihan ba xarin bylenertenь tedenerei hamagadiinь 7 naha xyrөөgyi yxibyydtei ylehen, ba xygşe nahatai bolhon eregteişyyd, emegteişyydei azaxiinuud;

d) gyrenei oorganuudhaa peensi abza baihan pensioneernyydei; sociaalьna xangalgiin gy, ali sociaalьna straxovaaniiin oorganuudaar invaliidnostiiin negedexi ba xojordoxi

gryyppenyydte xabaaduulagdahan, dainai ba azalai invaliiduudai, polevoi ba busad xydelmerinyydte xabaadalsaza şadaxagyi, myse dutuutai xynyydei azaxiinuud, xerbee ede azaxiinuud bolbol gazarai polevoi uçaastoguudgyi, xydөө azaxiin naloogoor homologdodoggyi ba xerbee tedenerei bylenereinь sostaavta, azaxiida xydelmerileze baihan azallaza şadaxa çleengyydgyi haanь.

28. Miaxatuşaalgada buruugaar xabaaduulhandanь gomodolnuud xadaa ujalga bariuulhan yderhөөnь xoişo 10 yderei bolzor soo, SSSR-ei Narkomzaagai raioonno ypolnomooçennodo ygtexe geze togtooxo.

SSSR-ei Narkomzaagai şiidxeberi tuşaa gomodol xadaa şiidxeberiiji bariuulhan yderhөөnь xoişo 10 yderei bolzor soo, Raiispolkoomdo ygtexe baina.

Xerbee gomodoliinь barimtatai geze oloo haa, Raiispolkoom bolbol өөriingөө şiidxeberiiji ooblastьdo, xizaarta ba respyylikede (oblastnoi xubaarigyi haanь), SSSR-ei Narkomzaagai ypolnomooçenniin batalalgadanь oruulxa baina, terenei şiidxeberinь esesei şiidxeberi myn.

29. 1940 onoi janvaariiin 1-hee xoişo xysendөө bişe geze tooloxo:

a) „Miaxabeledxelgenyyd tuxai" SSSR-ei SNK-gei ba BKP(b)-ein CK-gei, 1932 onoi sentiaabriiin 23-ai togtooliiji (1932 onoi, SSSR-ei zakoonuudai sugluulbari № 70, xuudahan 418);

b) „1934 ondo, gyrende miaxanai ujalgata tuşaalga tuxai" SSSR-ei SNK-gei ba BKP)b)-ein CK-gei, 1933 onoi aavgustiin 28-ai togtooliiji (1933 onoi, SSSR-ei zakoonuudai sugluulbari № 55, xuudahan 323);

c) miaxatuşaalga tuşaa xyngeleltenyydei taalaar, „Ynieegyi kolxoozniguudta ynieetei bolxo jabadaldanь tuhalxa tuxai" SSSR-ei SNK-gei ba BKP(b)-ein CK-gei, 1933 onoi aavgustiin 14-ei togtooloi 12-doxi statьjaaji ba SSSR-ei SNK-gei, 1933 onoi oktiaabriiin 10-ai № 2215 togtooliiji (1933 onoi, SSSR-ei zakoonuudai sugluulbari № 52, statьjaa 303, № 63, statьjaa 381);

ç) „1934 ondo miaxatuşaalganuud tuxai" SSSR-ei SNK-gei ba BKP(b)-ein CK-gei, 1934 onoi nojaabriiin 19-ei, № 2624 togtooliiji;

d) „1935 ondo, gyrende miaxanai ujalgata tuşaalgiiji yngergexe zuram tuxai ediee xooloi promiişlennostiiin Aradai Komissariaadai instryykciiji batalxa tuxai" SSSR-ei SNK gei, 1934 onoi sentiaabriiin 9-ei togtooliiji (1934 onoi, SSSR-ei zakoonuudai sugluulbari № 46 statьjaa 362; SSSR-ei zakoonuudai sugluulbari—1934 on № 06, st. 440, 1935 onoi, SSSR-ei zakoonuudai sugluulbari № 19, st. 159; 1936 onoi, SSSR-ei zakoonuudai sugluulbari № 22, st. 209);

e) „1936 onoi miaxatuşaalganuud tuşaa ujalganuudiiji bariuulga tuxai" SSSR-ei SNK-gei ba BKP(b)-ein CK-gei, 1935 onoi aavgustiin 22-oi, № 1815 togtooliiji;

f) „Şiryynoohoto xonidiiji karakuuleva xusanuudaar metiziiroveledeg kolxoozuudiiji miaxatuşaalgahaa syløølxe tuxai" SSSR-ei SNK-gei, 1935 onoi maih 22-oi, № 971 togtooliiji;

g) „Narinoohoto xoninazaliiji xygzyylelgiin, gyrenei plaan ba liiçne xereglelgede xonitoi bolxo jabadaldanь kolxoozniguudta tuhalamza tuxai" SSSR-ei SNK-gei, 1936 onoi maartiin 7-oi togtooloi dyrbedexi bylegeinь 5-daxi ba 6-daxi statьjaanuudiiji (SSSR-ei zakoonuudai sugluulbari № 15, st. 128);

h) „Miaxatuşaalgiin toodonь abtadag, hyylte xonidoi talaar zaçootno ekvivaleentnyydiiji xubilgaxa tuxai" SSSR-ei SNK-gei, 1936 onoi fevraaliiin 13-ai togtooliiji (1936 onoi, SSSR-ei zakoonuudai sugluulbari 12, st. 103);

i) „1937 ondo, gyrende miaxanai ujalgata tuşaalga tuxai"

Tygesxelenь dyrbedexi niuurta

SSR Sojuuzai Aradai Komissaarnarai Soveedei ba BKP(b)-ein CK-gei togtooloi tygesxel

SSSR-ei SNK-gei ba BKP(b)-ein CK-gei, 1936 onoi ijyyliin 21-ei togtoolijі (1936 onoi, SSSR-ei zakoonuudai sugluulbari № 42, st. 356);

j) „1937 ondo, gyrende miaxanai ujalgata tuşaalganuudiiji yngergexe gurim tuxai"—SSSR-ei Ediee xooloi Promiişlennostiin Aradai Komissariaadai ba Xydөө azaxiin produuktnuudiiji Beledxelge tuşaa SSSR-ei SNK-gei dergedexi Komiteedei instryykciiji batalxa tuxai" SSSR-ei SNK-gei, 1936 onoi noiaabriiin 23-ai togtoolijі (1936 onoi, SSSR-ei zakoonuudai sugluulbari № 60, st. 452, 1937 onoi, SSSR-ei zakoonuudai sugluulbari № 17, st. 62; 1937 onoi, SSSR-ei zakoonuudai sugluulbari № 18, st. 66);

k) „1937 ondo miaxatuşaalganuudai, gyrenei plaan tuxai ba 1938 ondo miaxatuşaalganuud tuxai" SSSR-ei SNK-gei, 1937 onoi sentiaabriiin 25-ai № 1682 togtoolijі;

l) „Sovxoozuudai xydelmerilegşedei individyaalьna xereglegedeнь baihan malai too tuxai" SSSR-ei SNK-gei, 1938 onoi sentiaabriiin 30-ai togtooloi 2-doxi statьjaaji (1938 onoi, SSSR-ei zakoonuudai sugluulbari № 45, st. 268);

m) SSSR-ei SNK-gei, 1937 onoi dekaabriiin 28-ai togtooloor batalagdahan, 1938 ondo, gyrende miaxanai ujalgata tuşaalgiiji yngergexe gurim tuxai SSSR-ei SNK-gei dergedexi, Beledxelgenyydiiji erxilexe Komiteedei instiyykciiji (1938 onoi, SSSR-ei zakoonuudai sugluulbari № 1, st. 4);

n) „1939 ondo, gyrende miaxanai ujalgata tuşaalganuud tuxai" SSSR-ei SNK-gei ba BKP(b)-ein CK-gei, 1939 onoi janvaariiin 27-oi, № 118 togtoolijі;

o) „Karakuulь yylterei xonin azaliiji haizaruulxa tuşaa xemzeejabuulganuud tuxai" SSSR-ei SNK-gei, 1939 onoi apreeliiin 23-ai, № 542 togtooloi 9-dexi statьjaaji.

SSSR-ei Aradai Komissaarnuudai Soveedei tyryylegşe V. MOOLOTOV.

BKP(b)-ein Centraalьna Komiteedei sekretaarь I. STAALIN.

Планаа vлvvлэн дvvргэнэ

Зэдын аймагай Боргойн сомоной, Кагановичэй нэрэмжэтэ колхоздо энэ жэлдэ шэнэ магазин баригдаа.

Энэ магазин хадаа нэгэ hарада 10000 тvхэригэй оборот хэхэ плантай байгаад, мvнөө hара бvридэ 13000 тvхэригэй оборот хэжэ, планаа vлvvлэн дvvргэжэ байна.

Магазинай продавец нvхэр Дондоков А. болбол магазин доторо сэбэр арюухан байлгажа, vнэхөөр культурна вид харуулдаг.

Мvн, хvдэлмэрөө hайнаар ябуулжа шадахан дээрэhээн, магазиндань хvнэй шухала хэрэглэдэг эд товар ходоодо элбэг байдаг.

Д. Цыремпилов.

„МАЯКОВСКИЙ" ПАРОХОДОЙ ВАХТА ДЭЭРЭ

Сэлэнгын уhан замай транспортын „Маяковский" гэжэ пароходой, коллективай дунда Сталинска Гурбадугаар Табанжэлэй нэрэмжэтэ соревновани vргэнөөр дэлгэрvv лэгдэhэн байна.

Энэ соревнованида vрvv hууринуудые ээлэhэн стахановцууд гэхэдэ—лоцман М. В. Иванов ба кочегар А. Чернецкий гэгшэд байна. Эдэнэр хадаа vдэрэйнгөө нормые 300 проц. хvртэр дvvргэдэг, тэргэшэлэн стахановец—матрос Б.А.Булданов vдэрэйнгөө нормые250 проц. ходоодо дvvргэнэ.

„Маяковский" пароход болбол энэ жэлэйнгээ сезон соо тvрvv hуурине алдаагvй ябана. Мvнөө, июнь hарынгаа ашаа зөөлгын планые 137 проц. дvvргээ.

СССР-эй Улан-Сэрэгэй Флодой vдэрые бvри эрхим илалтануудтайгаар угтаха гэжэ энэ пароходой коллективта найдагдана.

Ц. ДАМ.

Парай хахалалга hула ябана

Мvнөө, колхознут бvхэн хадаа, vндэр дээдэ ургаса абхын тvлэ эртын парай хахалалгые эрхим hайн шанартайгаар, богонихон болзор соо дvvргэхын тула, тэмэсэжэ хэ уялгатай ба тэмэсэдэгш байна.

Тиигэбэш, Джидинскэ аймагай Дерестэйн сомоной „Социализм" колхоз (тvрvvлэгшэн нvхэр Данцарунов) хадаа, парай хvдэлмэридэ конкретна хутэлбэри угэжэ шадаагvй дээрэhээ боложо планаа арайхан 60 процент дvvргэбэ.

Тус колхозой дэргэдэхи комсомольско организаци хадаа парай кампанини хойшо татагдажа байхадань hаналаа табинагvй, манай хэрэг бэшэ гэжэ hанадаг зангаа орхижо, пар хахалалгын хvдэлмэриие дары сагаа дvvргэхэ хэрэгтэй.

„Алтан-гурhан"

Socialiis azalai maasternuud

Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaanida, PVZ-gei parovoozomexaniiçeska ceexiin xydelmerişedei dunda, socialiis azalai bodoto obrazeecyydiiji xaruuldag şine şine staxaanovcuud urgan garza baina.

Ene ceexte zaluu komsomoolec—staxaanovec nyx. A. Xamiakoov bolboi ijyyль harada yiledberiingөө noormiiji 329 proceent dyyrgehen ba mynөө, barabaan deere poorşniin kolesoo seberlen azallaxa zuuraa, yderei 2 xeheg xaxadiijt arilgaza baigaad, 5-6 xehegiiji arilgaza, noormojoo xojor daxin ylyylen dyyrgene.

Myn baha, staxaanovec nyxer Savoostikov xadaa parovoozuudai ciliindrnyydiiji yiledberilen byteexe xydelmeride azallaxadaa, yder byriiingөө noormiiji 200 proceent dyyrgene. Nyx. Savoostikov bolboi mynөө paartiin çleen bolxoo beledxeze baina.

Ene ceexiin razmeetçigyyd nyxed M. Şalaajev ba Çerkaaşin gegşed trydojoomko detaaльnuudta razmeetke xexedee, negeş braaggyigөөr xydelmerileed, noormoojoo 200-385 proceent xyrter dyyrgeze, erxim pokazaatelьnuudiiji xaruulna.

Tookarь—staxaanovka nyx. Mixaiioova bolboi ton hain şanartaigaar xydelmeriledeg. Yder byri noormoo 200 proceenthee dooşo bişe dyyrgedeg baina. Nyxer Mixaiioovagai xydelmeriledeg stanoog xadaa xododoo seberlegdenxei ba instrymeentnyydenь akkuraatnaar tabigdahan baidag. Nyx. Mixaiioova bolboi gigaant—PVZ-de xydelmeriledeg buriaad kaadrnuudai negenliiь bolxo baina.

Myn ene ceexte zaluu komsomoolьcuud—tookarьnuud Myreenko ba Fiiippov gegşed өөhediingөө xeregte xysed maasternuud bolzo şadaa. Edener mynөө yderei xojor xojor noormonuudiiji dyyrgene.

C. BATIIN.

Toho beledxeliiji sag soonь dyyrgexe

Xoriiin aimagai olonxi somonoi kolxoozuud bolboi gyrenei udxa şanartai, hy beledxelei kampaaniiji gynzegii tahaldalda oruulxiin tuilda xyrgөөd baina.

Xasuurtain selьsoveedei „Pobeeda" kolxooz bolboi 29172 liitr hy tuşaaxa johotoi baihan aad, mynөө xyrter negeş kilogramm tuşaagaadyi baina. Ene kolxoozoi tyryylegşe nyx. Vaaxryşev gegşe hy beledxelei plaaniiji bolzorhooнь uridşalan dyyrgexe tuxai jamarşji xemzee abnagyi, xarin samotiookto naidaad huuza baina.

Kuylьske s/soveedei „Gigaant", „Rodniig" kolxoozuud ba Deede-Xezengiin somonoi, Zurgaanai zam" kolxooz xadaa hy beledxeliiji exileedyi.

Ede meteer, zarim kolxoozuudai xyteiberilegşedenь hy beledxelei plaaniiji bolzorhooнь xozomdulangyi dyyrgexiin tuxai hanalaa tabiaagyi baihan deereheenь bolzo, mynөө aimag dotoroo hy beledxelei plaan araixan geze 12 proceent dyyrgedeze baina.

Tereenhee gadna, raisojuzai dergedexi zagotkontoora xadaa kolxoozuud ba kolxoozniguudai tuşaahan tөhо ba hynei medeeji aixabtar halaar xene. Eneen deereheenь, Doodo-Xudanai somonoi, Moolotovoi ba Eengelьsei neremzete kolxoozuudai tuşaahan tohiiji, xeden daxin demii nexegdeze baihan faaktnuud yzegdөө.

Ene zagotkontoora xadaa Çisaaniin ba Xasuurtain selьpoonuudaar damzuulza, kolxoozuudai ba kolxoozniguudai tuşaahan tohiiji abxa johotoi baigaad, booçka ba vedroo gexe metiin xeregselnyydei dutuuhaa yni udaan abangyi baidag.

Eneen tuxai zagotkontooriin direektor nyx. Zaluucki medeze baibaş haa, xemzee abna gyi.

Dam. Zam.

ZURAG DEERE: Agaariiji tamaragşa tusxai gryyppiin komadiir G. J. Gooleşev (baruun garhaa) piloot B. A. Neveerenov aerostaa dai kabiina soo.

(TASS-iin fotoxrooniko)

Планаа дvvргэнэгvй

Сэлэнгын уhан замай транспортын „Киров" гэжэ пароход (капитан Антипин) болбол июнь hарынгаа ашаа зөөлгын планые миил 47 проц. дvvргэhэн байна.

Баhа тэрэшэлэн „Шкирятов" гэжэ пароход (капитан Воронин) хадаа июнь hарынгаа ашаа зөөлгын планые арай гэжэ 60,5 проц. дvvргэбэ.

Энэ позорно гээгдэhэй шалтагаань болбол vбэлэйнгөө ремонтые тон муугаар хэhэн дээрэhээнь ба тус пароходуудай капитан нvхэд—Антипин Воронин гэгшэд коллекти... дунда политико-массова... дэлмэри hайнаар ябуу... гvй, соревнование ... гэнөөр дэлгэрvvлэгvй ... hэнь, эдэ пароходууд vйлэ... рингөө программые дvvр... шадаагvй байhань эли бо... Энэнhээ хойшо дутуу ... да зvйлнvvдэ дары угэй ... СССР-эй Улан Сэрэгэй Фло... vдэрые эрхим показатель... гаар угтахань шухала ба...

Тvрvv стахановцууд

Улан-Удын механизированна шалэй заводой шэл жvhэхэ цехын тvрvv стахановцууд нvхэд: Дамбуев Т. Д, Гармаев ба Порахин Р. К. гэгшэд vдэрэйнгөө, шэл жvhэлгын нормые 130 проц. ходоодо дvvргэдэг.

Тус заводой цехнvvдэй хоорондо Сталинска Гурбадугаар Табанжэлэй нэрэмжэтэ соревновани vргэнөөр дэлгэрvvлэгдэhэн байна.

Энэ соревнованида, шэл ... hэхэ цех хадаа июнь hар... гаа vйлэдбэрини планые ... проц. дvvргэжэ, завод дэ... тvрvv hуури эзэлээ.

Цехын эрхим стаха... цууд, энэ hарынгаа ... ные 150 процентhээ до... бэшэ дvvргэхэбди гэжэ уя... vгэhэн байнад.

Дары hайжаруулха

Клубууд ба уншалгын байшангууд болбол ажалшадай, сvлөөтэй сагаа культурнаар vнгэргэхэ ябадалда айхабтар туhатай байна.

Гэбэшье, Хорини аймагай, Советскэ сельсоветэй „Зургаанай Зам" колхозой дэргэдэхи уншалгын байшанине даагша нvхэр Цыбик Цыдыпов гэгшэ колхознигуудай дунда уласхоорондын байдал тухай лекци хэхэ ба элдэб газет, журнал уншажа vгэхэй hан аад, энэ гэхэ хvдэлмэри хээгvй ябана.

Гадна, тус колхозой ... бань саг vргэлжэ хаалт... байдаг.

Иимэ дээрэhээ, аймагай ... рэлэй тахагай ба тус колхоз... прав ленинн эvгнөө hанал... бижэ, уншалгын байшанг... клубайнгаа хvдэлмэрие ... hайжаруулха хэрэгтэй.

ОШО...

Таhалдуулжа болхогvй

Зэдэ. Боргойн сомоной Кагановичэй нэрэмжэтэ колхоздо ехэ наhатанай hургуулиин заняти hаяhай бvри vнгэргэгдэхэеэ болишобо. Ушарынь, штатна ликвидатор нvхэр Сандан Аюшеев болбол Улаан-армида ошоод, оронд онь ликбезэй заняти ябуулха хvн олдоогvй байна.

Тус колхозой ба сомоной тvрvvлэгшэнэрэй, сомоно... бач нvхэр Ухинов г... ликбезэй хvдэлмэрине ha... табяагvй байhан дээрэ... парти ба правительс... тогтоохон болзор соо, ... бэшэг мэдэхэгvйе гvйс... видироваладбагvй.

Энэн тухай аймагай ... рэлэй таhаг hаналаа таб... шухала.

СУРАНЗ...

ЦЕНТРАЛЬНАГ АЗЕДVVДНЭ...

Донской казачествын историнуудай музей

РОСТОВ-ДОН. Старочеркасска станицада баригдаhаар 230 жэл болhон, сэрэгэй соборой гэр байдаг. Мvнөө, энэ гэртэ донской казачествын историнуудай Ростовско областной музей нээгдэв.

„Молот" газедай мэдээсэhэнэй ёhоор, тус музей болбол Степан Разин, Кондрат Булавин ба Емельян Пугачев гэгшэдэй ажабайдалые эхэор харуулhан байна.

Энэ музейдэ 2.000 шахуу экспонадууд суглуулагдаа.

(„ИЗВЕСТИ").

Уласхооронд... арбандолоод... пушной аукц...

Июлиин 6 vдэр, Лени... та Уласхоорондын ... тэдэ, „союзпушнинын" ... гэртэ уласхоорондын ... долоодохи пушной аукц... товарнуудай выставка ... бэ. Выставкадэ олон ... ангуудай арhанууд та... hан байна. Выставка ... Америкын Холбоото Ш... дай, Англиин, Францин... ба бэшэ оронуудай ... нууд меховой фирманvv... лөөлэгшэд хабаадахан ...

(„ПРАВД...

ANTOON PAAVLOVIÇ ÇEEXOV

(Naha barahanhaaнь xoişo 35 zilei gyisehende)

Çeexov bolboi 1860 onoi (xuuşan stiilieer) janvaariin 17-do, Taganroogto, zize naimaaşan Paavel Jegooroviç Çeexovei bylede tyrehen jym. Paavel Jegooroviç bolboi өөriinь duraar, өөriinь yzeleer baixiiji erideg ton xatuu, şiryyn xyn baigaa. Terenei yzeleнь tipiiçne meşçaanska hen. Tere xadaa cerkoovno myrgeliiji jixeer durladag ba terenei yxibyydenь ziiei dyrben sagta yyr xiraanaar bodood, ceerkoвьte oşozo, myrgelde xabaadalsadag baigaa. Ceerkoвьhee busaad, jireedyin pisaatelь Çeexov bolboi gimnaazida, huraxajaa oşodog belei. Myn, tendeşji gertexidenь le adali, tiime xatuu şiryyn zuramtai baidag hen. Çeexov xadaa gertee jireed, laavkada naimaa jabuulgadanь esegedee tuhalxa johotoi baigşa belei.

Çeexovei byleneren muugaar azahuudag baigaa. Antoon Paavloviçiin bejenь byri baga nahanhaanь muudaa hen.

Çeexov bolboi өөriingөө baga nahiiji hanaxadaa, azabaidalgaa egeel byreg xaranxit yjede tooiodog baigaa. Antoon Paavloviç xadaa, axadaa bişehen bişeg soogoo ilgeze temdeglene: „Despotiizm ba xudal xuurmag uşarnuud bolboi manai baganahiiji, tereen tuxai hanaxaнь, xynde ba muuxai bolgohon baina".

Çeexov xadaa gemnaazijaa dyyrgeed, Moskvaa oşohon jym, tere yjede bylenerenь Moskvaada baigaa. Tere xadaa mediciinske yniversiteedei mediciinske fakylьteedte oroo belei. Antoon Paavloviç bolboi azamidaraxa zөөri oloxiin tula, jymoristiiçeske zurnaalnuudta bogonixon rasskaazuudiiji bişedeg boloo hen. Terenei rasskaazuud ba ooçerkanuudaнь amzaltatai baihan ba byri jixeer bişeze exilee hen. Çeexov bolboi zizexenyyd ooçerkanuud ba rasskaazuudiiji bişeheer, nileed jixenyyd ba byri tomonuud poovestinuudiiji („Gubi talmai") bişedeg bolhon, teaatrnuudta xydelmerilze exilhen („Ivanoov" pьjeese) baina. 90-eed onuudai exieer, Çeexov bolboi ton inag orod pisaatelь bolood baigaa. „Gunigtai istoori", „Palaata №6", „Sloveesnostiin bagşa", „Minii azabaidal", „Myziigyyd", „Fytliaar sooxi xyn", „Dyyşeçka", „Zalga soo", „Bere" g.m. busad zoxioolnuudaiнь garalga bolboi ton jixe literatuurna sobiiti bolno. Çeexovei neriiji toiron, literatuurna ton xaluun bulıaaldaanuud boldog boloo, terenei zoxioolnuud xadaa gadaadiin xelenyyd deere orşuulagdaza ba Moskoovsko Xydoozestvenno teaatrta terenei pьjeesenyyd—„Xailgana", „Vaani ybegen", „Gurban egeşe-dyyner", „Vişnioovo saadaнь" tabigdaza, teatraalьna iskyysstvode erid erjeite xene.

Çeexov bolboi zoxioolnuud soogoo, өөriingөө yjiin obşçesrviin azabaidaliiji yneneer ba gynzegiigөөr xaruulna. Jamarşji xaixaramzagyi meşçaanska gurim, xynyydte jamarşji anxaralgyi jabadal, terenei dostoinstvodo duragutalga, nojodoi zergiiji xaraada abalga, podxaliimstvo, xuurmag jabadal, xysegyinyydiiji xyseteinyydei, yeiteişyydiiji bajaşuudai daralttiin torzestvoo, zөөriin tylөө ermelzelge, karьjeriizm, niuur saxilga, xaranxii baidal—ede bygede xadaa orodoi byx i azabaidalai xynde xyşer daralaltanь myn baigaa. өөriingөө byri ertiin ooçerkanuud soo, ziseelxede, „Xamelьoon", „Bydyyn ba narin", „Çinoovnigoi naha baralga" gehen zoxioolnuud soogoo Çeexov bolboi xynyydiiji doromzholgiin kartiiniiji şoolon xaruulna.

Çeexovei olonxi zoxioolnuudaxi enieedeniinь xadaa otjeektnyydiiji burtag, toohon toborig bolgono. „Xamelioon", „Yynter Prişibeejev", „Albbioonoi basagan", „Svistyynyyd", „Ygei bolgobo", „Çinoovnigoi, naha baralga", „Bag", „Xynde xynyyd" gehen ba busad rasskaazuudaнь tiime baina. Çeexovei raasskaazuud—ede xadaa revoliyyciin urda tereel Rossiin azabaidaliiji ba abari zanşalnuudiiji ton xursaar ba todoor xaruulalga myn.

Çeexovske oobrazuud—martagdaşagyi. Bidener bolboi Rossiiji „Yynter Prişebeejevyyd" daraza baigaa, orod çinoovnig ba obevaatelьda „Xamelьoonoi" sedьxel baidag, orodoi xeden yje xadaa „Fytliaar sooxi xynyydtel" adali baigaa gezexelenebdl. Politiiçeske aimxai jabadaliiji, politiiçeske soglaşçatelьstviiji ygei xexiin tula, tedeende çeexovsxe Dyyşeçkanyydei, Çeexovske „Jyrdөө le jyme by bolhoi" gehenei eplitedyyd xabsargagdadag baina.

Çeexov bolboi byri hyylelgee tvoorçestvodo, өөriingөө yjiin obşçestviin azabaidaliiji nileed gynzegiigөөr ba xursaar xaruulna. Ziseelxede, „Hamagadai caarstvo", teemiingee talaar tereende adali „Praaktikaha uşaralnuud" gehen rasskaazuud. Endeşji, myn tendeşji byrzyazii — fabrikaantnuudai tyleelegşed xaruulagdana. Çeexov bolboi tedeniiji xorotoi, xaratai xynyyd bolgon, abari zanşalai yrooduud bolgon xaruulxiiji jaabaşji xysenegyi. Ygei, haanşji jyymenyydiiji xeşadabaritai xynyyd xadaa өөriingөө xandalgiin talaar delikaatna baina. Gebeş, tedenei azabaidaliiji byxii stroi xadaa organizoovanno bogoolşololgo myn, ene stroin yjede, bodotoo xynei jabuulga xexe gehen jamarşji hedelge bolboi jaabaşji bytexegyi baigaa geze ungşagşad medene. „Praaktikaha uşaralnuud" geze zoxiool soo xaruulagdahan, dooktor xadaa faabrikiiji barigşa, yybedehen Liliaakovaada uriuulza jireed, өөriingөө hanal bodolnuudta itoog xene: „Nege mianga xaxad fabriçna xydelmerişed bolboi elyyr bişe orşom baldalda, muu siitec xeze, amaraltagyigөөr xydelmerilene, xaxad ylesxe'en baldalda azahuuna ba xaa-jaa kabaagta oşozo, ene buzar burtag baldalaa telereene;... ezen geze neretei oroidoo xojor-gurban xynyyd xadaa byri xydelmerideggyi ba muu siitece duragutadag baibaş, aşagtai baldalda baina".

Myn, intelligeenciiji xaruulhan xeden rasskaazuud gebel: „Sloveesnostiin bagşa", „Minii azabaidal", „Fytliaar sooxi xyn", „Iooneç" ba busad. Ende —bygede nomoxon, miirne, zoxid şingi baina. Tere yjiinxieer xymyyzyylegdehen xynyyd bolboi bejе bejedee vizit xexene, spektaaklьnuudiiji, myzekaalьna veeçernyydiiji yngergened. Zygөөr, ede bygede xadaa, tere yjiin yzengi ymexerengi, buzar dotoriiji xuşahan, nimegexeneer tyrxigdehen laak myn.

Çeexoveer xaruulagdahan, intelligeenciin tyleelegşed xadaa tedenei intereessyyde... genь jaagaaşji өөdegyi... daa geze, zarim-negen u... ta taana.

Edixe xooloi tyle... nog oşodog, yderenь e... deg, hynindөө untad... uşargyi jyyme xelsedeg, ... deg, xygserdeg, naha b... daa klaadbişçedaнь hana... dyyrgehen ba xynyydii... nabdi; gebeş, bidener ... jadaradag tula, xyn... kyliisiin saana boldog, ... daldaxi zoborito baidal... ranagyibdi. Bygede no... abiaa şimeegyi bolboş, ... xoohon statistika arsaua... tedii xyn teneglee, te... roo arxi uugdaa, tedi... şuud turaza yxөө..."

Byreg xaranxii baidal... se muugaar xaruulna ... Çeexovei yjiin tooxogyin ... gyyd myn baihan jym.

Zygөөr, bidende, ... epooxiin xynyydte çe... uga gynzegii intereeste ... ьs hezeggyi baina.

... rasskaazuudaнь byreg x... yngerhen buzar sagai ... xynyydiiji todoor xaraxa... dexe jabadalda tuhala... mehee tereentei tem... tyrөөgenheenь usadxa... haina.

A. De...

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: Центросоюзная 19 Теле фоны: редактора — 3-44, отв. секретаря 3-23, Сельхозотдел — 7-55, Промотдел — 5-07.

БМАССР-эй НКВД-эй типографи. Уполглавлит № 833